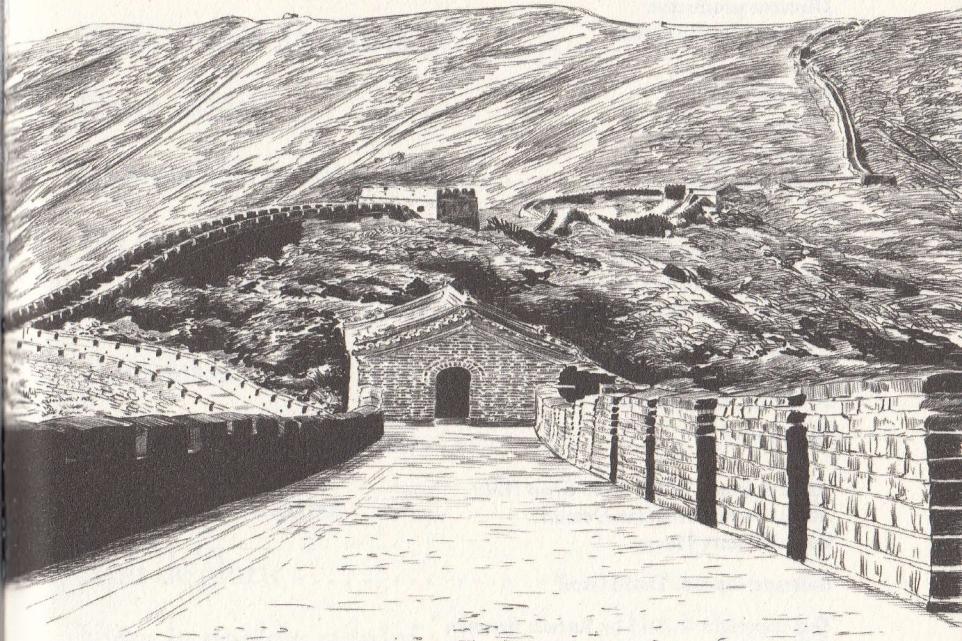

Unde se află Marele Zid?

de Patricia Brennan Demuth

Ilustrații de Jerry Hoare

Traducere din engleză de Camelia Ghioc

Editori:

Magdalena Mărculescu
Vasile Dem. Zamfirescu
Silviu Dragomir

Fondator:

Ion Mărculescu, 1994

Redactor:

Dominica Drumea

Director producție:

Cristian Claudiu Coban

Dtp:

Mihaela Gavriloiu

Corectură:

Roxana Nacu

Maria Mușuroiu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Unde se află Marele Zid? / text: Patricia Brennan Demuth; il. de Jerry Hoare;
trad. din engleză de Camelia Ghioc. – București: Pandora Publishing, 2017
ISBN 978-606-978-078-7

I. Demuth, Patricia Brennan (text)

II. Hoare, Jerry (il.)

III. Ghioc, Camelia (trad.)

821.111

Titlul original: *Where is the Great Wall?*

Autor: Patricia Brennan Demuth

Ilustrații: Jerry Hoare

Ilustrație copertă: David Groff

Text copyright © 2015 by Patricia Brennan

Illustrations copyright © 2015 by Penguin Random House LLC

All rights reserved including the right of reproduction in whole or in part in any form.
This edition published by arrangement with Penguin Workshop, an imprint of
Penguin Young Readers Group, a division of Penguin Random House LLC.
Who HQ™ and all related logos are trademarks owned by
Penguin Random House LLC.

Copyright © Pandora Publishing, 2017

pentru prezenta ediție

O.P. 16, Ghîșeul 1, C.P. 0490, București

Tel.: +4 021 300 60 90 ; Fax: +4 0372 25 20 20

W: www.pandoram.ro

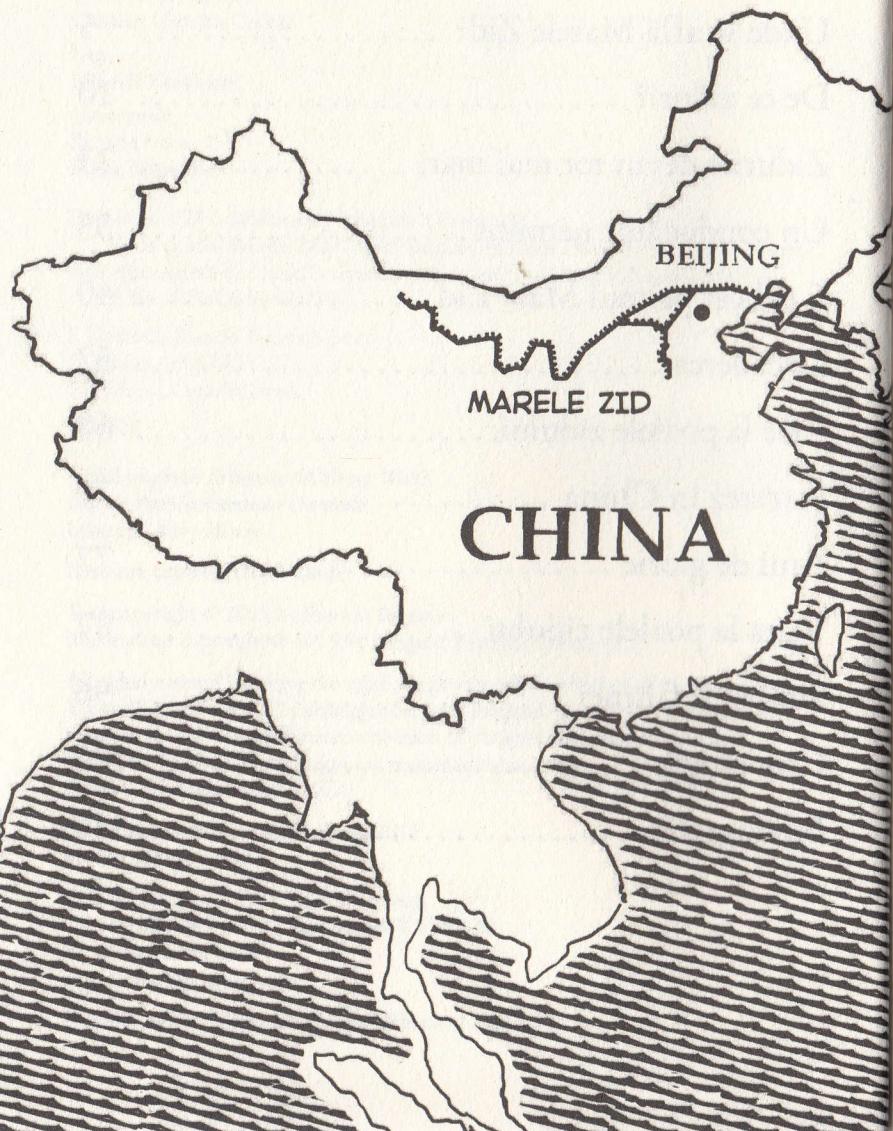
ISBN: 978-606-978-078-7

Pandora M face parte din Grupul Editorial TREI

Cuprins

Unde se află Marele Zid?	5
De ce ziduri?	10
Zidurile devin tot mai mari	23
Un conducător nemilos	33
E ridicat primul Mare Zid	40
Decăderea	52
Pace la poalele zidului.....	60
Intrarea în China	70
Anii de glorie	77
Viața la poalele zidului	87
Simbolul Chinei	96
Cronologii	108
Bibliografie	110

Lui Joseph Brennan — inimă mare,
suflet profund — PBD

CHINA

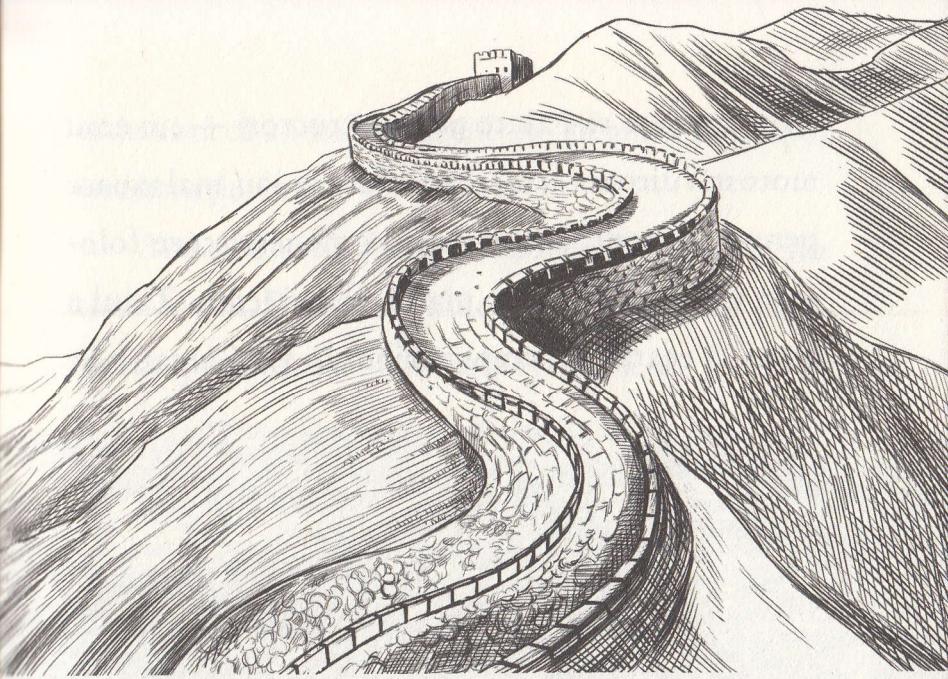
Unde se află Marele Zid?

Cu mai mult de două mii de ani înapoi, împăratul Chinei a poruncit muncitorilor să înceapă să construiască un zid. Unul cum nu se mai găsea pe pământ — nici atunci, nici acum. Şi-a primit numele pe bună dreptate: Marele Zid. E cea mai mare structură pe care au construit-o vreodată oamenii!

Lungimea lui exactă e imposibil de cunoscut. Asta pentru că Marele Zid nu a fost construit tot o dată. E alcătuit dintr-o serie de ziduri începută în timpuri străvechi și înălțată pe parcursul a două mii de ani. Împărații care au urmat au clădit porțiuni noi și le-au legat de cele vechi. Unele au căzut în ruină și s-au surpat. Dar ultimul Mare Zid, construit aproximativ între anii 1400 și 1600, încă e în picioare. Se întinde într-o linie continuă pe mai mult de șase mii patru sute de

kilometri de-a lungul graniței de nord a Chinei. Dacă ar fi așezat în America de Nord, zidul principal s-ar întinde din vârful peninsulei Florida până la Polul Nord.

Mai există și ziduri colaterale, care pătrund în inima Chinei ca să protejeze și să împrejmuiască locuri importante. În total, estimările legate de lungimea Marei Zid variază de la aproximativ zece mii de kilometri la peste șaisprezece mii de kilometri. În orice caz, e imens!

Mulți compară Marele Zid cu un dragon, care în China e simbolul puterii și al forței. Capătul lui începe în Oceanul Pacific, la vreo douăzeci de metri de coasta de est a Chinei. Apoi șerpuiște prin ținut, ocolind râuri, traversând pășuni și câmpii, cățărându-se pe munți înalți și repezindu-se-n jos peste stânci abrupte. În cele din urmă, se termină în deșertul aspru, uscat, din capătul de vest al Chinei.

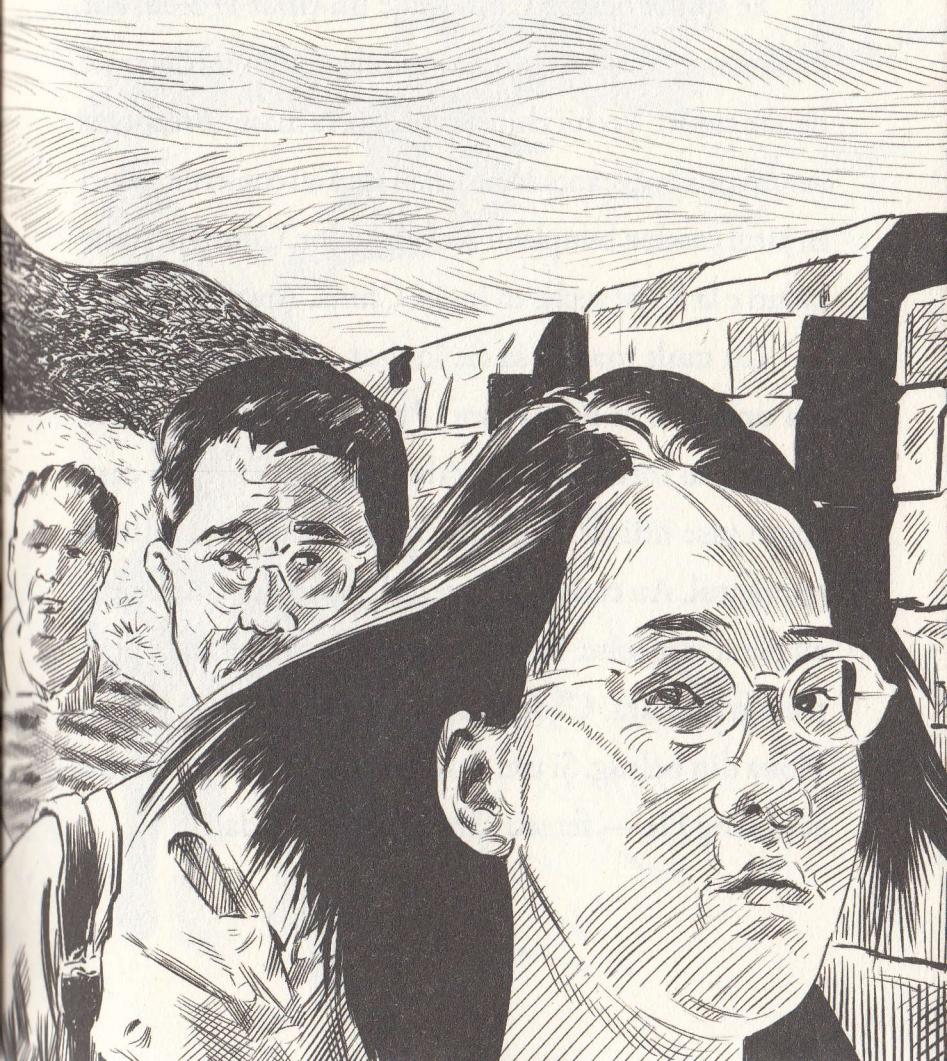
Această uluitoare realizare a ingineriei a fost construită *manual*! Nu existau utilaje sau unelte

electrică care să-i ajute pe constructori — nu erau motostivuitoare, tractoare, foreze sau malaxoare pentru ciment. Doar mâini omenești care foloseau unele făcute din piatră, fier și lemn. Zidul a ajuns să ceară un cumplit tribut în vieți umane. Se

estimează că un milion de chinezi au murit în timpul construcției lui.

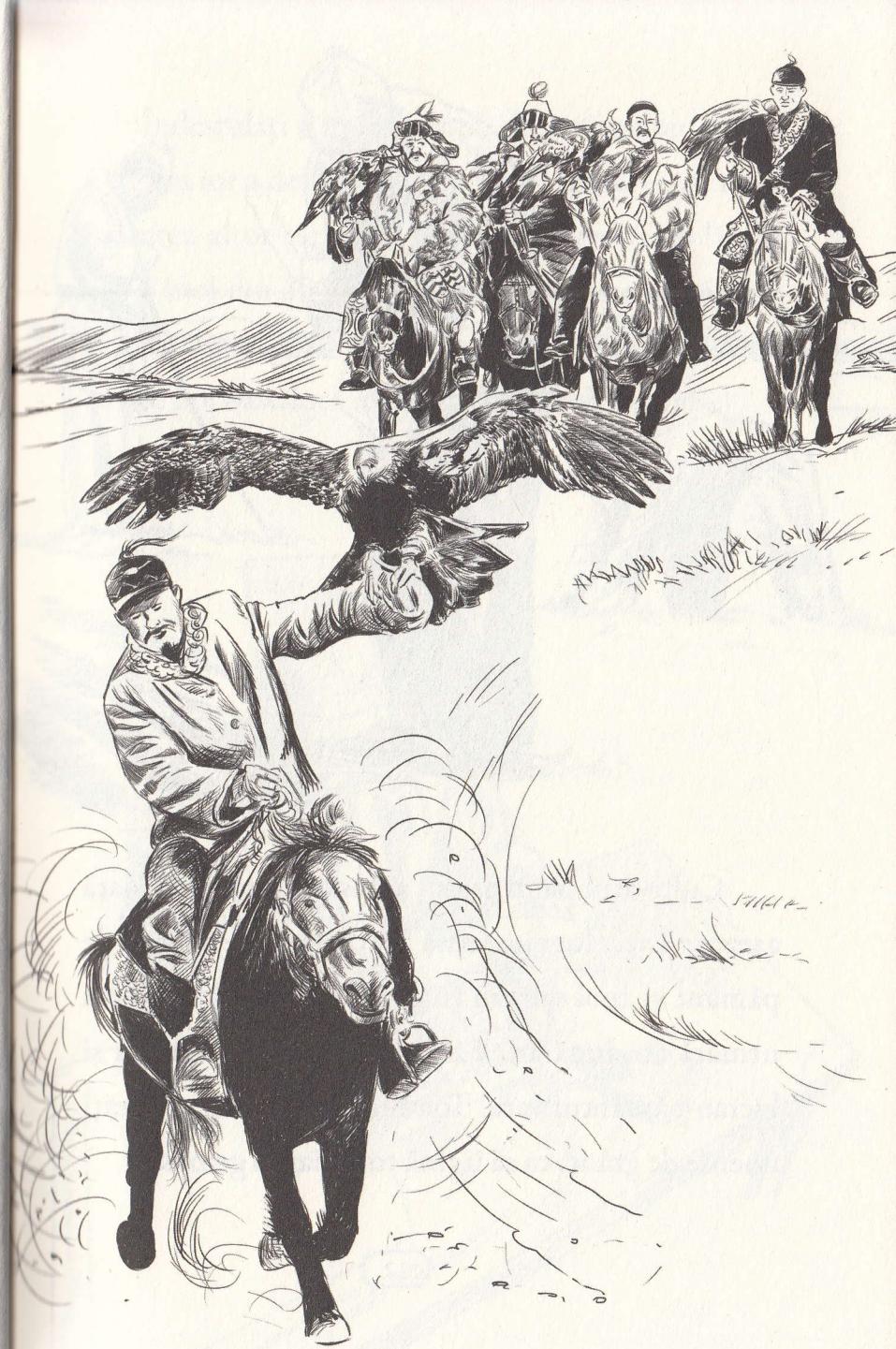
Astăzi, Marele Zid impresionează vizitatori din toată lumea. Povestea Chinei însăși e spusă de cărămizile, pământul și piatra care-l alcătuiesc.

Capitolul I De ce ziduri?

Se spune despre China că e un ținut al zidurilor înconjurate de ziduri care, la rândul lor, sunt înconjurate de alte ziduri. Vechii chinezi voiau ceva masiv și rezistent care să țină la distanță inamicii. Așa că au construit ziduri în jurul caselor, templelor și orașelor lor. Construcția de ziduri e la fel de veche ca însăși China. Aproape.

Cu mult înainte să fie înălțat primul zid, China era un ținut al nomazilor. Primii oameni de acolo străbăteau întinderile și trăiau din vânat. Apoi, cam acum șase mii de ani, chinezii au început să cultive pământul. Au construit case, au domesticit animale și au plantat recolte. Pământurile lor erau perfecte pentru agricultură. Câmpii lor aveau sol foarte bogat. Ploua din belșug. Și trei fluvii uriașe — Wei, Yangtze și Huang He — fereau câmpii de inundații.

Cultivatul pământului a dus la un mod de viață așezat. Tații lucrau toată viața aceeași bucată de pământ și apoi o lăsau fiilor lor. Aceeași rutină era urmată an după an. Tânării plantau primăvara și lucrau pământul vara. Toamna, depozitau cantități immense de grâne, ca să îi țină toată iarna geroasă.

Îndestulați și în siguranță, chinezii au prosperat. Cultura lor a devenit extrem de avansată — cu mult înaintea altor țări. În China s-a dezvoltat o limbă scrisă încă din 2200 î.H. Învățății au început să scrie istoria Chinei pe suluri de bambus și în piatră, în timp ce alte popoare încă se bazau pe istorisirea orală.

